

ECOTOURISM IN THE BIOSPHERE RESERVATION OF DANUBE DELTA

University Reader , Anca Gabriela Turtureanu, Phd
University Danubius Galati, Romania

Abstract

Ecotourism, besides its intrinsic objectives, has as main goals the preserving of both the natural and anthropological environments, the social protection of population in target areas, thus becoming a first-rate instrument in this particular respect.

The main objective of the Biosphere Reservation of Danube Delta -i.e. to preserve delta ecosystems intact and not to alter any strictly protected area – turns up as necessary (even with interest in other Delta – connected economic domains) in working out tourism development strategies in so far as ecotourism in Danube Delta and the surrounding local communities is concerned. The unfolding of tourism programmes (that lead to some pressure upon of environment) and the working of tourism equipments should abide by all environmental rules in terms of ecological, physical, psychological and social saturation limits of the environment i.e. with concern to altering the landscape avoiding urban agglomerations, not gratifying the satisfaction of extant tourists with immediate consequences upon local populations.

The main objective of the Biosphere Reservation of Danube Delta -i.e. to preserve delta ecosystems intact and not to alter any strictly protected area – turns up as necessary (even with interest in other Delta – connected economic domains) in working out tourism development strategies in so far as ecotourism in Danube Delta and the surrounding local communities is concerned.

Key words: ecotourism, biosphere, reservation

Ecoturismul pe lângă obiectivele sale intrinsece, are și un rol decisiv în conservarea mediului natural și a celui construit, ca și în protecția socio-economică a populației din comunitățile respective, devenind un instrument de bază în acest scop

Ecoturismul, definit de IUCN (1992), ca „*acel segment al turismului care implică străbaterea zonelor naturale relativ netulburate, pentru a admira peisajul și a te bucura de lumea plantelor și animalelor sălbatice ale acestora*”, este ca atare nemijlocit legat și dependent de existența naturii cât mai puțin modificată de om și de aceea, ecoturismul este considerat un instrument important pentru conservarea ei.

Ținând cont de acestea, obiectivele planului de administrare al Rezervației Biosfera Delta Dunării subliniază atât importanța păstrării unor zone strict protejate, pentru conservarea nealterată a naturii, cât și necesitatea elaborării unei strategii pentru ecosistemele deltaice.

Obiectivul principal al Rezervației Biosferei Deltei Dunării (R.B.D.D.), fiind acela de a proteja și conserva ecosistemele deltaice și cu precădere de a păstra unele zone strict protejate pentru conservarea nealterată a naturii de aici, apare ca necesară (ca și în alte domenii economice din Deltă), și elaborarea unor strategii de dezvoltare a turismului în limitele de suport ale naturii deltaice dar și ale comunităților locale, adică de dezvoltare a ecoturismului. Se impun astfel o serie de principii generale:

- necesitatea conservării naturii deltaice și a biodiversității sub forma habitatelor și a viețuitoarelor din ele. Delta Dunării fiind unul din cele mai importante ecosisteme umede din Europa;
- necesitatea restructurării formelor de turism și adaptării programelor turistice la cerințele de conservare și protejare a ecosistemelor deltaice, la particularitățile socio culturale ale populației, fără a știrbi din valoarea estetică, cognitivă, științifică, sportivă sau economică a acestora;
- necesitatea trecerii treptate la un turism organizat în dauna celui individual, primul, realizat pe principii ecologice, având implicații ne semnificative în ecosistemele locale;
- necesitatea ca, derularea programelor turistice (care conduc la o anumită presiune turistică asupra mediului) și realizarea echipamentelor pentru turism și agrement să respecte limitele de suportabilitate ecologică a mediului, fizică, psihologică și socială, respectiv minimul de degradare a peisajului, evitarea urbanizării, nealterarea satisfacției turiștilor ca și saturarea populației locale vis-a-vis de turiști;
- necesitatea adoptării unui management, suplu și coerent, al activităților din R.B.D.D., bazat pe un monitoring integrat și adecvat în vederea dezvoltării strategiei de valorificare durabilă a resurselor deltaice, inclusiv prin turism, în contextul protejării și conservării ecosistemelor deltaice;
- informarea eficientă a turiștilor dublată de educarea ecologică și formarea localnicilor și a lucrătorilor din turism (tourooperatori și prestatori de servii);
- utilizarea unei eficiente politici de marketing pentru promovarea "produsului turistic" R.B.D.D. dar și pentru înțelegerea și cunoașterea deltei;

- necesitatea cooperării între organismele guvernamentale și locale, comunități și administrația R.B.D.D. privind conservarea și protejarea ecosistemelor deltaice concomitent cu dezvoltarea economiei tradiționale;

Studiile au aratat ca pentru dezvoltarea ecoturismului în R.B.D.D. trebuie pornit de la următoarele trei considerații axiomatiche:

1. Delta Dunării este o imagine de marcă a turismului românesc pe plan intern și internațional și trebuie consolidată această imagine;
2. Turismul organizat și ecoturismul constituie singurele activități economice practicabile în deltă cu implicații reduse în ecosistemele locale;
3. Turismul rural - ca o componentă a ecoturismului - este una din șansele relansării economico-sociale a așezărilor deltaice.

Institutul de Cercetări pentru Turism București într-un studiu dedicat fenomenul turistic în RBDD preciza ca **redefinirea activității de turism** prin prisma și în acceptarea noii strategii de dezvoltare a ecoturismului presupune restructurarea *formelor de turism, căilor și spațiului a mijloacelor* de desfășurare, ca și a *promovării* pe piața turistică a produsului turistic „Rezervația Biosferei Delta Dunării”. Este vorba deci de desfășurarea unui turism numai pe principii ecologice, ceea ce ar însemna următoarele:

- turismul trebuie să devină treptat o activitate organizată, practică în grup sau individual și în condițiile unei colaborări locale cu Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării. Se impune astfel elaborarea unui cadru legislativ, coerent pentru desfășurarea activității de turism în rezervație.
- în contextul protejării și conservării ecosistemelor deltaice este necesară, pentru început ca activitatea de turism în R.B.D.D. să se realizeze de către agenții economici care au o bază materială adecvată,
- restructurarea dar și diversificarea formelor și programelor turistice astfel:
  - promovarea unui turism specializat, puțin poluant; este vorba de turismul de cunoaștere cu valențe științifice, profesionale dar și estetice, pentru ornitologi, naturaliști, ecologi, piscicultori, geografi și alte categorii de turiști;
  - dezvoltarea turismului de sejur pentru cura heliomarină pe plaja litoralului deltaic și a programelor complexe mare-delta;
  - extinderea turismului expediționar tematic;
  - dezvoltarea agroturismului în unele sate lipsite sau nu de structuri turistice;

- extinderea excursiilor - care rămân în continuare o formă specifică de practicare a turismului în Deltă - de una, două zile cu hidrobuze și de cinci, șase zile cu pontoane și hoteluri plutitoare;
- realizarea de programe turistice care să conducă la extinderea turismului în rezervație și în capetele de sezon sau extrasezon, decongestionând sezonul estival de vârf;
- introducerea unor forme de agrement sportiv și a unor programe de agrement nautic adecvate suprafețelor acvatice din Deltă și în corelație cu cerințele de protejare a ecosistemelor-în deosebi Dunărea Veche (Crișan, Mila 23), Crișan - Sulina, bucla Uzlina etc. concursuri cu barei cu rame sau ambarcațiuni cu pânze, bărci cu rame și pescuit sportiv staționar, concursuri tehnico-aplicative cu bărci de agrement, caravane nautice, croaziere și concursuri internaționale pe Dunăre și în Delta, concursuri sportive pentru pescari etc.
- limitarea și ținerea sub control riguros a turismului pentru pescuit sportiv și vânătoare sportivă
- redefinirea în spațiu a formelor de turism și practicarea lor în mod diferențiat în teritoriu și anume:
  - interzicerea turismului în zonele strict protejate și cele de reconstrucție ecologică;
  - promovarea cu precădere a turismului specializat (de cunoaștere, științific, foto-safari), în zonele tampon unde și echipamentele turistice sunt limitate și numai local se pot amenaja unele platforme pentru comparare și observare pentru birdwatching;
  - desfășurarea tuturor formelor de turism și realizarea de amenajări și echipări pentru turism și agrement în condițiile restricțiilor ecologice cunoscute, se pot face numai în zonele deschise (economice);
  - în zonele de litoral neincluse în rezervații științifice se permit amenajări pentru turismul de sejur, agrement și cura heliomarina, specifice plajelor;
  - evaluarea capacității de suportabilitate ecologică pentru traseele și zonele turistice cele mai frecventate de turiști.
- practicarea în mod organizat a activității turistice în R.B.D.D. - condiția protejării și conservării ecosistemelor - impune o colaborare strânsă între touroperatori, prestatori de servicii a R.B.D.D. și comunitățile locale, care trebuie să conducă la:
  - elaborarea și promovarea unui cadru legislativ coerent în care să fie stipulată și activitatea de turism, limitele de desfășurare a acesteia (organizatori și prestatori, atribuții, taxe, impozite, sancțiuni etc);
  - asigurarea prestațiilor turistice și de agrement se va face, cu precădere, de către principalii

- agenți de turism, deținători de baza materiale de touoperatori, asociațiile de turism sătești sau alți agenți prestatori de servicii turistice din așezările rurale și numai cu licența și brevetarea Ministerului Turismului și numai cu avizul A.R.B.D.D.;
- limitarea treptată a turismului de masă și stabilirea unor fluxuri turistice în corelația cu capacitatea de suport ecologic a fiecărui ecosistem și a fiecărei zone sau traseu, care să conducă la evitarea încărcării excesive a unor trasee sau zone turistice și a diseminării spațiilor de cazare în Delta, aceasta restricționare a circulației turistice poate fi privită și în sens economic;
  - promovarea unui turism mai scump (îndeosebi pe piața externă), care este benefică și sub aspect economic: pe de o parte rentabilizează actualele echipamente turistice, fără a le degrada, printr-o utilizare intensivă iar pe de altă parte, limitează fluxurile turistice conducând la evitarea supraîncărcării cu turiști dar și cu dotări, care necesită investiții costisitoare și alterează mediul înconjurător;
  - dirijarea fluxurilor turistice în zonele deltaice mai puțin frecventate, îndeosebi la sud de brațul Sulina (zonele Uzlina - Gorgova și Roșu - Puiu) evitând supraîncărcarea traseului Mila 23 - canalul Olguța, canalul Șontea, canalul Sireasa, canalul Mila 36

Preocupările legate de ecoturismul din Delta trebuie să se regăsească și în domeniul managerial având în vedere necesitatea protejării și conservării mediului a informării turiștilor asupra originalității și fragilității sistemului deltaic, precum și a promovării unui turism ecologic de calitate și competitivitate. Este nevoie astfel de formarea unui corp de ghizi cu o bună pregătire profesională și ecologică, pregătirea managerială dar și ecologică a prestatorilor de turism, formarea în meseriile de bază a tinerilor și altor locuitori ai Deltei. Pregătirea ecologică a tuturor categoriilor de lucrători din turism va deveni o latură indisolubilă a pregătirii profesionale și manageriale

Bibliografie selectivă:

- Seria de Rapoarte Tehnice: Turism și Dezvoltare - Capacitatea de schimb turistic, OMT, PNUE*
- Analele IDD, Institutul de Cercetare și Proiectare Delta Dunării*
- Restructurarea, dezvoltarea și promovarea produsului turistic Delta Dunării în condițiile înființării RBDDJCT*
- Cercetări în Delta Dunării care să țină cont de capacitatea de suport ecologic a ecosistemelor deltaiceJCT*